

Toespraak gehouden door hoofdpredikant drs. J.D.W. Eerbeek, namens de Directeur van de DGV bij de afsluiting pilot Vormingsprogramma de Levensschool in PI Dordrecht op 5 juli 2011

Namens de directeur van de Dienst Geestelijke Verzorging en de collega hoofdgeestelijken wil ik graag vanmorgen bij deze bijzondere afsluiting van de pilot De Levensschool, enkele woorden spreken.

Allereerst wil ik jullie als deelnemers en als gv-ers, in het bijzonder Christiaan Donner, van harte danken en van harte feliciteren met het realiseren van dit project. Jullie hebben geschiedenis gemaakt door de basis te leggen voor een vormingsprogramma dat naar we hopen over enige tijd in heel Nederland in het gevangeniswezen beschikbaar is. En wat we daarbij voor ogen hebben, is dat dat programma bijdraagt aan het levensperspectief van mensen in detentie. We hopen dat mensen die vastzitten er bouwstenen en aanknopingspunten in vinden om de betekenis van hun eigen leven scherper in beeld te krijgen. En er ook door leren zien hoe je je leven zinvol kunt ontwikkelen.

Het vormingsprogramma is een nieuw onderdeel van het aanbod van de Dienst Geestelijke Verzorging.

Het wordt uitgevoerd met inzet van de geestelijk verzorgers van alle denominaties.

Aan mij is gevraagd iets te vertellen over de geschiedenis van het vormingsprogramma en over de betekenis ervan.

Allereerst de geschiedenis.

Al langere tijd zijn we binnen de Dienst Geestelijke Verzorging bezig om te kijken hoe we in een vastomlijnd programma, dat in alle inrichtingen gegeven wordt, door alle geestelijk verzorgers, een eigen bijdrage kunnen leveren om tot herstel van het leven van de gedetineerden te kunnen komen. Voor dat herstel kan heel veel nodig zijn: nieuwe vaardigheden, het aanleren van nieuw gedrag, opleiding, nieuwe contacten, schuldsanering.

Wij vonden dat de geestelijke verzorging als geheel aan dat herstel ook een belangrijke bijdrage zou kunnen leveren door een aanbod te ontwikkelen op het gebied van levensoriëntatie. Het Gevangeniswezen was enthousiast over dat idee en we kregen de toezegging dat er in het dagprogramma in alle inrichtingen ruimte voor zou komen.

Vervolgens hebben we het vormingsprogramma dat in de basis werd ontwikkeld door ds. Christiaan Donner in een werkgroep van geestelijk verzorgers van verschillende denominaties

uitgewerkt en het is hier in Dordrecht nu uitgetest. Op basis van de ervaringen hier zal het nader worden ontwikkeld en in het hele land beschikbaar komen.

Dan de betekenis van het vormingsprogramma.

Als je vastzit, komt er veel op je af.

Het kan om allerlei dingen gaan.

Verwerking van wat gebeurd is in het delict, je relaties, je eigen gevoelens, je detentie-ervaringen en ook vragen over je toekomst. Met de geestelijk verzorger kun je die dingen delen in kerkdiensten, bezinningsbijeenkomsten, gespreksgroepen en individuele gesprekken. Herstel van je leven begint bij jezelf. In hoe jij tegen jezelf aankijkt, hoe jij tegen het leven aankijkt en hoe jij tegen de wereld aankijkt. Het gaat om leren zien waar je verantwoordelijkheid ligt, je talenten en je mogelijkheden. Daar gaat het om in het vormingsprogramma.

In het plaatje zoals het programma uiteindelijk ontwikkeld moet worden wordt gedacht aan 52 bijeenkomsten in 52 weken van het jaar. Je bent dan in die periode bezig aan de ontwikkeling van je persoonlijke identiteit. Je haalt allerlei puzzelstukken bij elkaar die samen één beeld van jezelf en van je toekomst opleveren.

En je kunt er ook mee verder gaan, ook als je vanuit de ene inrichting naar de andere bent overgeplaatst.

Het gaat dus om levensoriëntaties die gedetineerden in het vormingsprogramma kunnen opdoen en die ze in het persoonlijk contact met hun eigen geestelijk verzorgers ook verder kunnen uitdiepen en verder van een religieuze of levensbeschouwelijke basis kunnen voorzien.

Wij hopen dat ons vormingsprogramma zich verder zal ontwikkelen als integraal onderdeel van het programma MGW, zodat de gv haar eigen expertise en ervaring in het bredere geheel van de inrichting en in de samenwerking beschikbaar kan stellen.